

The Relationship Between the Innovation Leadership of Institution Educational and the Innovation Organization in the Schools, The Secondary Education Service Area Office Nakhonsawan

Thongchai Junkrajang*

Student of Educational Administration, Faculty of Education, Naresuan University

Tussana Siputta

Assistant Professor, Faculty of Education, Naresuan University

*Corresponding Author: thongchaij57@gmail.com

Received: June 8, 2024 Revised: April 22, 2025 Accepted: April 25, 2025

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the innovation leadership of Institution Educational, 2) to study the innovation organization in the schools, and 3) to study the relationship between the innovation leadership of Institution Educational and the innovation organization in the schools, The secondary education service area office Nakhonsawan. The sampling group in the research were 317. The 37 administrators were selected by specific assignment and 280 teachers were selected through stratified random sampling. The survey instrument used was a Likert scale questionnaire consisting of approximately 56 items across 5 levels of measurement. Data analysis involved using mean values, standard deviations, and Pearson correlation coefficients.

The results showed that: 1) The overall innovative leadership of Institution Educational is high. When categorized by aspects, the highest average score is in organizational management, which is at the highest level. Following this, the next highest is in the personal image of innovative leaders, which is at a high level. The aspect with the lowest average score is the skills of innovative leaders, which are at a high level. 2) The innovation organization the school, the secondary education service area office Nakhonsawan, is overall at a high level. When assessed by aspects, the highest average score is in internal innovation leadership within the innovation organization, which is at the highest level. Next is the management of internal administrative structures within the innovation organization, which is at a high level. The aspect with the lowest average score is the operational atmosphere within the innovation organization, which is at a high level, and the organizational operational culture within the innovation organization, which is at a high level. 3) The results of the study on the study on the relationship between the innovation leadership of Institution Educational and the innovation organization in the schools, The secondary education service area office Nakhonsawan. The findings indicate a strong and statistically significant positive correlation between innovative leadership and the level of innovation in schools ($r = 0.940$, $p < .01$)

Keywords: The Innovation Leadership, The Innovation Organization, Institution Educational

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
กับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

ธงชัย จันทร์กระจ่าง*

นักศึกษา, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ทัศนะ ศรีปิตตา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

*ผู้ประสานงานบทความ: thongchai57@gmail.com

วันรับบทความ: 8 มิถุนายน 2567 วันแก้ไขบทความ: 22 เมษายน 2568 วันตอบรับบทความ: 25 เมษายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จำนวน 317 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 37 คน โดยเลือกแบบเจาะจง และครู 280 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 56 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการองค์การ รองลงมา คือ ด้านบุคลิกภาพของผู้นำนวัตกรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะของผู้นำนวัตกรรม 2) ความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้บริหารภายในองค์การนวัตกรรม รองลงมา คือ ด้านการจัดการโครงสร้างการบริหารภายในองค์การนวัตกรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบรรยากาศการดำเนินงานภายในองค์การนวัตกรรม และด้านวัฒนธรรมการดำเนินงานภายในองค์การนวัตกรรม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก ($r = 0.940^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม องค์การนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม จึงทำให้เห็นถึงความสำคัญของนวัตกรรมที่จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมให้องค์การประสบความสำเร็จในการดำเนินภารกิจขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานทางด้านการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ (จิตติมา วรณศรี, 2563) เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นองค์กรนวัตกรรมที่มีระบบการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการปรับปรุงหรือพัฒนา แผนงาน กระบวนการ และการบริหารจัดการ โดยองค์กรต้องพัฒนาความสามารถทางนวัตกรรม เพื่อที่จะรังสรรค์นวัตกรรมได้อย่างต่อเนื่อง และให้นวัตกรรมเป็นตัวนำพาการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งแวดล้อมขององค์กร (อรุณี ไพศาลพาณิชย์กุล, 2560) ซึ่งความเป็นองค์กรนวัตกรรมนั้นเปรียบเสมือนการเปลี่ยนแปลงองค์กรไปสู่สิ่งใหม่ เพื่อปรับเปลี่ยนคุณลักษณะหรือพฤติกรรมขององค์กร (Drucker, 2015) เมื่อสถานศึกษามีความเป็นองค์กรนวัตกรรมจะส่งผลให้สถานศึกษามีกระบวนการการบริหาร และการจัดโครงสร้างภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม รวมทั้งจะทำให้สถานศึกษามีวัฒนธรรมการดำเนินงานภายในสถานศึกษาที่มีลักษณะกล้าที่จะคิดและทำในสิ่งใหม่ ๆ (สุกัญญา แซ่มซอย, 2560) วัฒนธรรมการดำเนินงานในลักษณะนี้ จะเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรมีการปรึกษาหารือกัน และประสานงานในการปฏิบัติงาน มีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน และสร้างนวัตกรรมร่วมกัน (รัตนวดี โมรากุล และคณะ, 2561)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เป็นพฤติกรรมการแสดงออกถึงคุณลักษณะของผู้นำในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ผ่านทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตรงตามแผนที่วางไว้ และมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา โดยมีความทุ่มเท ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา และสร้างบรรยากาศที่ดีภายในสถานศึกษา โดยถ้าหากผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะทำให้ผู้บริหารมีความสามารถในการรับรู้และใส่ใจรายละเอียดของเหตุการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างลึกซึ้ง และเปิดใจรับแนวคิดใหม่ กล้าคิดแตกต่างอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งนำแนวคิดเก่ามาต่อยอด เพื่อหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา หรือสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม (สุกัญญา แซ่มซอย, 2560) และยังนำเอานวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพองค์กรทั้งนวัตกรรมการจัดการ นวัตกรรมการทำงาน และนวัตกรรมการนำ โดยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ให้ผู้ตามปฏิบัติตาม คือนำเอาทักษะ กระบวนการ หรือวิธีการต่าง ๆ นั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในองค์กร (ยงยุทธ ยะบุญธง, 2564) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำในสถานศึกษานั้น จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเข้ามาพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา (ปาริฉัตร นวนทอง และตรัยภูมิษฐ์ ตรีศรีสุวรรณ, 2565)

ปัจจัยที่ช่วยพัฒนาความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษามีหลายประการ สิ่งที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งคือภาวะผู้นำนวัตกรรม โดยความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษานั้นจะเกิดขึ้น จากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการคิดของตนเอง จากวิธีการคิดแบบธรรมดาตามสู่การคิดที่เป็นเชิงนวัตกรรม โดยจำเป็นที่จะต้องทบทวน ผิ่กฝนการคิดในลักษณะนี้จนมีความเชี่ยวชาญ และสามารถนำแนวความคิดนี้ไปถ่ายทอดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษาได้รับทราบและปฏิบัติร่วมกัน (สุกัญญา แซ่มซอย, 2560) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มพัฒนางานของสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์ เล็งเห็นคุณค่าของนวัตกรรมเป็นสิ่งสำคัญ เป็นผู้ที่มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณในการบริหารจัดการ มีความกล้าเสี่ยงที่จะดำเนินการสิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาองค์กร (รัตนวดี โมรากุล และคณะ, 2561) โดยคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบนี้จะเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรมุ่งสู่นวัตกรรมที่องค์กรต้องการสร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อพัฒนาให้องค์กรสามารถได้เปรียบในการแข่งขัน (แพรวลภา พจนารถ, กฤษดา เขียววัฒนสุข, 2563) สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า

ความสำเร็จขององค์การนวัตกรรมการศึกษามีปัจจัยด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มีอิทธิพลทางตรงต่อองค์การแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อนุพงษ์ ชุมแวงวาปี และคณะ, 2561)

ในปัจจุบัน ปีงบประมาณ 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนการศึกษาในวิธีการการสร้างนวัตกรรมในองค์การของสถานศึกษา ซึ่งได้ระบุไว้ในวิสัยทัศน์ส่วนหนึ่งว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ เป็นองค์กรแห่งการพัฒนาคุณภาพบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบกับจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จุดเน้นที่ 7 การพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม (Research & Innovation) เป็นการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่เป็นระบบมีคุณภาพ โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน และนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้พัฒนา งาน รวมถึงพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการ โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์, 2565) แต่จากรายงานผลการปฏิบัติการประจำปี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่ายังมีปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานดังกล่าว เนื่องจากความไม่ชัดเจนในรูปแบบและขั้นตอนในการขับเคลื่อนนวัตกรรมสู่สถานศึกษา ประกอบกับขาดการติดตามการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนการศึกษา จึงทำให้เกิดปัญหาด้านการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ และส่งผลให้ในปัจจุบันมีสถานศึกษาเป็นกลุ่มแกนนำในการขับเคลื่อนนวัตกรรมทางการศึกษาค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์, 2566) จึงแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จำเป็นต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน เกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม และยังเป็นประโยชน์ต่อองค์กร ในการกำหนดทิศทางขององค์การอย่างมีกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (กุลชลี จงเจริญ, 2562) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรนวัตกรรมเพื่อผลักดันให้เกิดการสร้างนวัตกรรม และขับเคลื่อนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้สนใจทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ เพื่อเป็นข้อมูลที่สามารถนำมาพิจารณาประกอบการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม และความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องกันเพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถเป็นแบบอย่างสู่การพัฒนาไปยังสถานศึกษาอื่น ๆ ที่กำลังจะดำเนินการพัฒนาให้สถานศึกษามีความเป็นองค์กรนวัตกรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

สมมติฐานการวิจัย

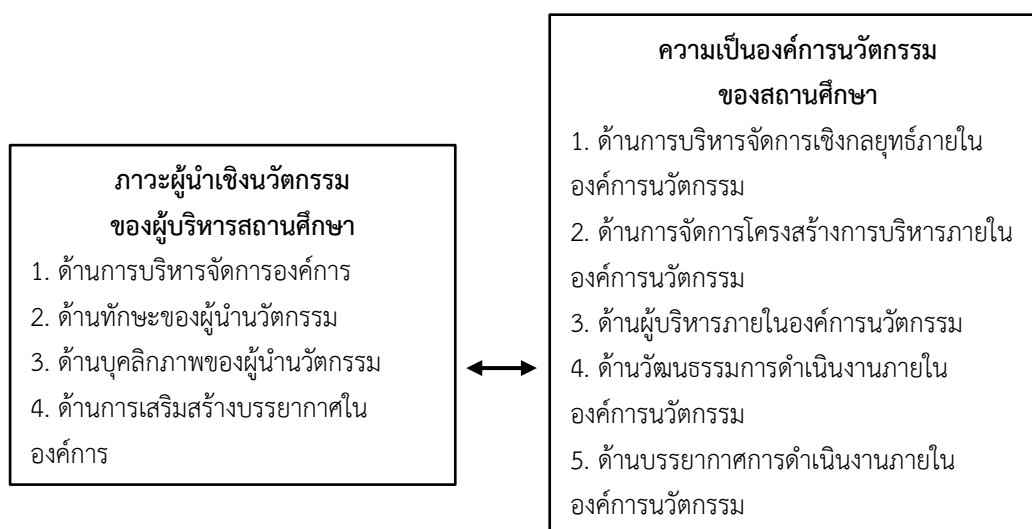
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ โดยผลจากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัย เพื่อการสังเคราะห์และกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ อรอนงค์ โรจน์วัฒนบุลย์ (2554), ขวัญชนก โตนาค และคณะ (2557), รชวิทย์ หล่อศรีสุภชัย (2562), อนุสรณ์ นามประดิษฐ์ และคณะ (2562), จิตินันท์ นันทะศรี และคณะ (2563), ญาสุมินทร์ คุณบุราณ และคณะ (2564), สุริยา สรวงศิริ และสิทธิชัย สอนสุภี (2564) และ Bagheri and Harrison (2020) และการสังเคราะห์และกำหนดองค์ประกอบขององค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา ตามแนวคิดของ ศศิประภา ชัยประสิทธิ์ (2553), สุกัญญา แซ่มซ้อย (2560), รัตนวดี โมรากุล และคณะ (2561), มรกต จันทร์กระพ้อ และกฤษฎา เขียววัฒนสุข (2562), สุริสา ริมศิริ (2562), สำเริง อ่อนสัมพันธ์ (2563), สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2564) และอาศิรา ราชเวียง และคณะ (2564) ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1

แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 37 คน ครู จำนวน 1,665 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ปีการศึกษา 2566 รวมจำนวน 1,702 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) อ้างถึงใน สถิพร เขาวนชัย, 2561) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 37 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง และครู จำนวน 280 คน โดยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของครูในแต่ละสหวิทยาเขต และขนาดของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชื่อสหวิทยาเขตของโรงเรียน ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ประกอบด้วย 4 ด้าน ข้อคำถาม จำนวน 26 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ประกอบด้วย 5 ด้าน ข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับนี้ไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ปรากฏว่าได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเท่ากับ 0.990 และความเชื่อมั่นของความเป็นองค์การนวัตกรรม เท่ากับ 0.992

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนซึ่งวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยยื่นขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ และแบบสอบถาม ถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

3. ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม หากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามไม่ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะดำเนินการลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวน และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 317 ฉบับ ได้รับฉบับที่สมบูรณ์กลับคืนจำนวน 317 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยใช้สัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 363)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91 ขึ้นไป	หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 0.90	หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70	หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.30	หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.00	หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาจากแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ นำเสนอได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

ตาราง 1

แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ในภาพรวมและรายด้าน

ที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา และครู (n = 317)		แปล ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการบริหารจัดการองค์การ	4.51	0.66	มากที่สุด
2	ด้านทักษะของผู้นำนวัตกรรม	4.39	0.77	มาก
3	ด้านบุคลิกภาพของผู้นำนวัตกรรม	4.46	0.76	มาก
4	ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศในองค์การ	4.43	0.70	มาก
รวม		4.45	0.70	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการองค์การ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ ด้านบุคลิกภาพของผู้นำนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะของผู้นำนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

ตาราง 2

แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ในภาพรวมและรายด้าน

ที่	ความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา และครู (n = 317)		แปลความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ภายในองค์การนวัตกรรม	4.47	0.66	มาก
2	ด้านการจัดการโครงสร้างการบริหารภายในองค์การนวัตกรรม	4.48	0.66	มาก
3	ด้านผู้บริหารภายในองค์การนวัตกรรม	4.51	0.65	มากที่สุด
4	ด้านวัฒนธรรมการดำเนินงานภายในองค์การนวัตกรรม	4.46	0.67	มาก
5	ด้านบรรยากาศการดำเนินงานภายในองค์การนวัตกรรม	4.46	0.65	มาก
รวม		4.47	0.64	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านผู้บริหารภายในองค์การนวัตกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการโครงสร้างการบริหารภายในองค์การนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบรรยากาศการดำเนินงานภายในองค์การนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) และด้านวัฒนธรรมการดำเนินงานภายในองค์การนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

ตาราง 3

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา (Y)					
	ด้านการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ภายในองค์การนวัตกรรม (Y ₁)	ด้านการจัดการโครงสร้างการบริหารภายในองค์การนวัตกรรม (Y ₂)	ด้านผู้บริหารภายในองค์การนวัตกรรม (Y ₃)	ด้านวัฒนธรรมการดำเนินงานภายในองค์การนวัตกรรม (Y ₄)	ด้านบรรยากาศการดำเนินงานภายในองค์การนวัตกรรม (Y ₅)	ความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษาในภาพรวม (Y _{รวม})
ด้านการบริหารจัดการองค์การ (X ₁)	0.896**	0.842**	0.841**	0.841**	0.849**	0.882**
ด้านทักษะของผู้นำนวัตกรรม (X ₂)	0.925**	0.866**	0.902**	0.904**	0.902**	0.930**
ด้านบุคลิกภาพของผู้นำนวัตกรรม (X ₃)	0.912**	0.887**	0.892**	0.876**	0.887**	0.921**
ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศในองค์การ (X ₄)	0.828**	0.821**	0.876**	0.879**	0.828**	0.877**
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในภาพรวม (X _{รวม})	0.928**	0.890**	0.914**	0.911**	0.903**	0.940**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับความสัมพันธ์กันระดับสูงมาก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.940^{**}$) เมื่อพิจารณา รายด้านพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านทักษะของผู้ำนวนวัตกรรม ($r = 0.930^{**}$) รองลงมา คือ ด้านบุคลิกภาพของผู้ำนวนวัตกรรม ($r = 0.921^{**}$) และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศในองค์การ ($r = 0.877^{**}$)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ซึ่งผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านทักษะของผู้ำนวนวัตกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ได้บริหารสถานศึกษาภายใต้ความเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะความเปลี่ยนแปลงในเรื่องของนวัตกรรม ที่จะมีแนวคิด แนวทางที่เกิดขึ้นใหม่ที่เป็นไปตามกระแสพลวัตของโลก จึงอาจส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการนำความรู้รวมทั้งประสบการณ์ทั้งที่มีอยู่เดิม และเกิดขึ้นใหม่ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การสร้างสรรค่นวัตกรรม และต้องพยายามเตรียมความพร้อมในการรับมือ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายใต้กระแสพลวัตของโลกในยุคปัจจุบันเพื่อให้สามารถพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ อนุสรณ์ นามประดิษฐ์ และคณะ (2562) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม หมายถึง การมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การมีความคิดรอบคอบใส่ใจรายละเอียดเพื่อการปฏิบัติงาน และปรับปรุงงานให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา กันธิณ และคณะ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศียงใหม่ เขต 5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ มีระดับภาวะผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านบรรยากาศการดำเนินงานภายในองค์การนวัตกรรม และด้านวัฒนธรรมการดำเนินงานภายในองค์การนวัตกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ มีภาระงานในการปฏิบัติงานที่ค่อนข้างมาก จึงทำให้มีโอกาสดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างสรรค่นวัตกรรมค่อนข้างน้อยจนทำให้ขาดบรรยากาศในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาไปสู่องค์การนวัตกรรม ซึ่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้นี้ เกี่ยวเนื่องโดยตรงกับด้านวัฒนธรรมการดำเนินงานภายในองค์การนวัตกรรม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าด้านอื่น ๆ เช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษามีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ค่อนข้างน้อย จึงทำให้ยังต้องพัฒนาโอกาสในการเรียนรู้วัฒนธรรมในการดำเนินงานแบบเปิดอิสระทางความคิด และยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างภายในสถานศึกษาที่จะพัฒนาไปเป็นองค์การนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุธรรม ทศนันทน์ (2564) ที่กล่าวว่า วัฒนธรรมในองค์การนวัตกรรมจะต้องมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับนวัตกรรม และต้องมีวัฒนธรรมที่ส่งเสริมให้พนักงานมีความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งการมี

วัฒนธรรมที่เปิดโอกาสให้กับความคิดใหม่สนับสนุนให้มีความหลากหลายทางความคิดและยอมรับความแตกต่างทางความคิด มีค่านิยมที่ส่งเสริมให้พนักงานกล้าคิดและกล้าเสี่ยงในขณะเดียวกันก็ต้องมีวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการยอมรับ และเรียนรู้จากความผิดพลาดหรือล้มเหลวจากการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานชนก ดวงอุดม (2562) ได้ทำวิจัยเรื่องสภาพการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า สภาพการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ในภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 อยู่ในระดับความสัมพันธ์สูงมาก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.940^{**}$) โดยแสดงถึงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม กับความเป็นองค์กรนวัตกรรมนั้นมีแนวโน้มที่จะมีทิศทางไปในทางเดียวกัน โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ ทักษะของผู้นำนวัตกรรม และความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรนวัตกรรมได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม และฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ตลอดจนการแสดงถึงความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจในกระบวนการนวัตกรรม โดยมีการถ่ายทอดความรู้ ทักษะเกี่ยวกับนวัตกรรมนี้ไปยังบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อจะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรนวัตกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2560) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำนวัตกรรมจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ หากผู้บริหารสถานศึกษาไม่เปลี่ยนแปลงวิธีคิด ให้เป็นการคิดเชิงนวัตกรรมและฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking Skills) โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะการคิดในลักษณะนี้ด้วย ซึ่งกระบวนการคิดจะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนคุณลักษณะของผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สะท้อนพฤติกรรมในการนำองค์การให้สามารถพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลลัพธ์ขององค์การ และในที่สุดองค์การจะมุ่งไปสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐปภัสร์ สุกุลพัฒนรดา และจันทรี ภูติธริวัฒน์ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง การเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและสมรรถนะของบุคลากร

ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านทักษะของผู้นำนวัตกรรม เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษา ค้นคว้าข้อมูล แนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ ภายใต้ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และพยายามเตรียมความพร้อมในการรับมือ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายใต้กระแสพลวัตของโลกในยุคปัจจุบัน หรือการพัฒนาตนเองผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อรวมแลกเปลี่ยนแนวทางการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สามารถพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามบริบทของสถานศึกษา

1.2 ความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา พบว่า ด้านบรรยากาศการดำเนินงานภายในองค์กรนวัตกรรม และด้านวัฒนธรรมการดำเนินงานภายในองค์กรนวัตกรรมเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ควรส่งเสริมโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างวัฒนธรรมการดำเนินงานที่เปิดโอกาสให้กับความคิดใหม่ โดยสนับสนุนให้มีความหลากหลายทางความคิดและยอมรับความแตกต่างทางความคิดเพื่อพัฒนาสถานศึกษาไปสู่องค์กรนวัตกรรม

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก ระดับความสัมพันธ์สูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 ดังนั้น สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในส่วนของทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม เพื่อให้สามารถคิดได้อย่างหลากหลาย และมีการคิดอย่างเป็นระบบ โดยต้องมีการถ่ายทอดความคิดเหล่านั้นไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้การปฏิบัติงานตรงตามผลลัพธ์ที่วางแผนไว้ นอกจากนี้ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ควรที่จะเตรียมความพร้อมในการรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งจะสามารถนำไปสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การนวัตกรรมในสถานศึกษา
- 2.2 ควรศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.3 ควรศึกษาและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.4 ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์. (2566). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 - 2570)*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์.
- กุลชลี จงเจริญ. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ขวัญชนก โตนาค, สุกัญญา แซ่ม้อย และอนุชา กอนพวง. (2557). *การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม*. โรงพิมพ์รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2560). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 13). อมรการพิมพ์.
- ญาสุมินทร์ คุณบุราณ, พรเทพ เสถียรนพแก้ว และเอกลักษณ์ เพียสา. (2564). การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม. *รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 53*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ฐิตินันท์ นันทะศรี, วาโร เฟิงสวัสดิ์, วัลนิการ ฉลากบาง และพรเทพ เสถียรนพแก้ว. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 17(79), 11-20.
- ณัฐปภัสร สกฤตพัฒน์รดา และจันทรีศม์ ภูติอริยวัฒน์. (2565). การเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศิลปการุจัดการ*, 6(4), 1844-1861.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- ปวีณา กันถิน, มนต์นภัส มโนการณ และธารณ ทองเอก. (2560). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประจักษ์รัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5. *Varidian E-Journal Silpakorn University*, 10(3), 1833-1848.
- ปาริฉัตร นวนทอง และตรัยภูมิพันธ์ ตรีศิริศวร. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2* (เอกสารนำเสนอในที่ประชุม). การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13, สงขลา.

- แพรวภา พจนารถ และกฤษฎา เขียววัฒนสุข. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กรในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 22(1), 241-257.
- มรกต จันทรกระพ้อ และกฤษฎา เขียววัฒนสุข. (2562). การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนสู่ความเป็นเลิศขององค์กร Establishing an Innovative Organization to Drive towards the Organizational Excellence. *วารสารนักบริหาร*, 39(1), 52-66.
- ยงยุทธ ยะบุญธง. (2564). การบริหารสถานศึกษาแห่งการสร้างสรรค์นวัตกรรม *School Administration for Creating Innovation*. หน่วยพิมพ์เอกสาร คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รชวิทย์ หล่อศรีศุภชัย. (2562). การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยการใช้การเรียนรู้จากการปฏิบัติในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME). [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- รัตนวดี โมรากุล, ดวงใจ ชนะสิทธิ์, นภาเดช บุญเจิดชู และอรพรรณ ตูจินดา. (2561). การวิเคราะห์องค์ประกอบองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *Varidian E-Journal Silpakorn University*, 10(2), 2341-2355.
- ศศิประภา ชัยประสิทธิ์. (2553). องค์กรแห่งนวัตกรรม ทางเลือกของผู้ประกอบการยุคใหม่ Innovative Organization: An Alternative for Modern Entrepreneur. *นักบริหาร*, 30(2), 60-63.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์. (2565). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์.
- สำเริง อ่อนสัมพันธุ์. (2563). องค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม: ปัจจัยการบริหารองค์การยุคใหม่ INNOVATIVE LEARNING ORGANIZATION: FACTORS OF ORGANIZATION ADMINISTRATION IN NEW ERA. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 11(1), 215-230.
- สถิพร เขาวนชัย. (2561). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา เอกสารประกอบการสอนวิชา 354517 การวิจัยทางการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2560). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล *School Management in Digital Era*. พิษณุโลกดอทคอม.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2564). การพัฒนาภาวะผู้นำการศึกษาในยุค: Thailand 4.0. ตักสิลาการพิมพ์.
- สุริยา สรวงศิริ และสิทธิชัย สอนสุภี. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. (เอกสารนำเสนอในที่ประชุม). การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 22, ขอนแก่น.
- สุริสา ริมศิริ. (2562). การพัฒนาตัวบ่งชี้องค์การแห่งนวัตกรรมการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- อรอนงค์ โรจน์วัฒนบูลย์. (2554). การพัฒนาตัวแบบผู้นำเชิงนวัตกรรม. [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์].
- อนุพงษ์ ชุมแวงวาปี, สุเมธ งามกนก และสมพงษ์ ปั่นหุ่น. (2561). การพัฒนารูปแบบองค์การแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 12(3), 207-219.
- อนุสรณ์ นามประดิษฐ์, ชูชีพ พุทธประเสริฐ, ยงยุทธ ยะบุญธง และมนต์นภัส มโนการณ. (2562). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].

- อาศิรา ราชเวียง, พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ, ศิกาญจน์มณี ไฮเออร์ส, สมใจ ศรีเนตร และวีรวัฒน์ เพ็งช่วย. (2564). รูปแบบของการจัดองค์กรแห่งนวัตกรรมสำหรับการดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้สถานการณ์วิฤติภัยใหม่ในประเทศไทย. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 11(3), 184-200.
- อรุณี ไพศาลพาณิชย์กุล. (2560). องค์การนวัตกรรม: มโนทัศน์ และตัวแบบเชิงทฤษฎี. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 57(3), 158-187.
- Bagheri, A. & Harrison, C. (2020). Entrepreneurial leadership measurement: a multi-dimensional construct. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 27(4). 659-679.
- Drucker, P. (2015). *Innovation and entrepreneurship*. Routledge.